

Utbildningsnämnden

Årsredovisning 2015

Innehåll

1 Verksamhetsanalys	3
1.1 Sammanfattning.....	3
1.2 Prioriterade strategiska målområden	4
1.2.1 Lust att lära i skolan	4
1.2.2 Värna livsmiljö.....	12
1.3 Basverksamhet.....	12
1.3.1 Verksamhetsmått.....	12
1.4 Uppföljning av uppdrag från fullmäktige	13
1.5 Analys och förslag för framtiden.....	14
2 Miljöredovisning	17
3 Ekonomisk analys	20
3.1 Sammanfattande tabell	20
3.2 Kostnader och intäkter per verksamhet	20
3.3 Analys av året och i förhållande till föregående år.....	21
3.4 Lönekostnader/årsarbetare.....	21
3.5 Investeringar	21
3.6 Analys och förslag för framtiden.....	22
4 Personalanalys	23
4.1 Beskrivning av nuläget	23
4.1.1 Anställda.....	23
4.1.2 Sjukfrånvaro	23
4.1.3 Rekryteringar.....	23
4.2 Analys och förslag för framtiden.....	23
5 Underskrift.....	25

1 Verksamhetsanalys

1.1 Sammanfattning

Kund/Brukare

Under 2015 har sektorn sett ett trendbrott med förbättrade skolresultat. Stora förbättringar syns över hela högstadiet, på alla skolor och för alla årskurser. Förbättringen är också tydlig vid jämförelse av resultaten för samma elevgrupp. Eleverna i årskurs 9 har förbättrat sina resultat väsentligt jämfört med höstterminen 2014 när de gick i årskurs 8.

Andelen elever som klarar kunskapskraven i alla ämnen har gått kraftigt uppåt för årskurs 6, tydligt uppåt i årskurs 7, svagt nedåt i årskurs 8 och tydligt uppåt i årskurs 9.

Ale har generellt höga och positiva resultat vad gäller elevernas syn på kunskap och lärande i de yngre åldrarna. I årskurs 1-5 ligger Ale högre eller på samma nivå som hela GR-området. Från och med årskurs 6 är resultatet för Ale lägre än i resten av GR. Det är också motivationen att lära sig mer, som vi främst kopplar ihop med det strategiska målområdet *Lust att lära i skolan* i det fortsatta utvecklingsarbetet under 2016.

Processer

Från bristande tillit och dåliga resultat till tillit, förtroende och höga skolresultat.

Sektorn har under året bedrivit en rad utvecklingsinsatser riktade mot förbättrade skolresultat. Utvecklingsprogrammet "I Ales skolor vill vi lära mer" har formulerats utifrån detta. En del i det är den nystartade pedagogwebben Pedagog ALE där utvecklingsprogrammet i sin helhet också återfinns.

Vår strategi bygger på de av Skolverket beskrivna framgångsfaktorerna långsiktighet, likvärdighet och lärarnas betydelse. Sektorns tre definierade pedagogiska fokusområden systematiskt kvalitetsarbete, pedagogiskt ledarskap och lust att lära har en tydlig koppling till dem.

Det systematiska kvalitetsarbetet har under året förstärkts på alla enheter och på huvudmannanivå vilket främjar långsiktighet och likvärdighet. I skollärdskapet har utbildningsnivån höjts och större kontinuitet uppnåtts. Undervisningen och pedagogerna har stått i fokus för våra utvecklingsinsatser riktade mot lusten att lära och goda skolresultat.

Förutom det pedagogiska utvecklingsarbetet omfattar utvecklingsprogrammet även strategisk kompetensförsörjning och lokalförsörjning.

Processen kring lokalförsörjningen för skolor och förskolor i dialog med sektorn behöver utvecklas avsevärt för att kunna tillgodose sektorns framtida behov av effektiva och pedagogiskt anpassade lokaler i ljuset av den önskade tillväxten i kommunen.

Resurser

Inför 2016 ser vi en fortsatt efterfrågan på förskoleplatser till följd av inflyttningen i kommunen, vilket leder till fortsatt rekrytering. Utmaningen som förskolan står inför är att hitta rätt kompetenser. Såväl förskolelärare som barnskötare är för närvarande mycket svårrekryterade på grund av stor efterfrågan i hela landet. Sektorn undersöker möjligheterna att anordna uppdragsutbildning för att kompetensutveckla våra redan anställda barnskötare till förskolelärare.

Som en konsekvens av ökat antal ensamkommande flyktingbarn under hösten ökade elevtalet i förberedelsegrupperna och språkintrödnings. Det har lett till ökat tryck på studiehandledning och modersmålsundervisning samt ökad antal elever som ska hälsoundersökas. Till det kommer ny lagstiftning gällande pedagogiska kartläggningar som har renderat i åtgärder och förändringar inom skolan och en rad rekryteringar för att svara mot det ökade behovet.

Sjukfrånvaron ligger kvar på en hög nivå. Vi kan se en minskning avseende korttidsfrånvaron till följd av en satsning på att aktivt arbeta med att minska den, men istället har antalet långtidssjukskrivna ökat. Sjukfrånvaron ligger högst inom förskolan bland annat på grund av hög arbetsbelastning, periodvis stora barngrupper och i vissa

fall dålig fysisk arbetsmiljö. Vår satsning på att få ner sjuktalen genom aktivt arbete fortsätter under 2016.

Sektorns behov av lokaler för såväl förskoleutbyggnad som skolutbyggnad kvarstår. Effektivisering av befintliga lokaler är möjlig i vissa fall, medan andra lokaler är i så dåligt skick att de bör ersättas. För närvarande har sektorn löst de mest akuta lokalbehoven genom hyra av paviljonger, men det är ingen långsiktig hållbar lösning. Med önskad tillväxttakt behöver planering och framförhållning av utbyggnaden få en mer långsiktig, kontinuerlig och tydlig hantering.

Ekonomi

Sektor utbildnings nettokostnader i bokslutet 2015 blev 735 207 tkr, endast 170 tkr mer än kommunbidraget. Ökningen i nettokostnader mellan 2014 och 2015 är 48,1 mkr. Sammantaget utgör de ökade personalkostnaderna inom förskolan och skolan 66 % av de ökade nettokostnaderna. Övriga kostnader utgörs av bland annat ökade lokalkostnader och köp av externa förskoleplatser.

Efterfrågan på förskoleplatser har varit hög under året. Förskolans ökade nettokostnader 2015 jämfört med året innan beror förutom årets lönerörelse på en ökning med 73 fler helårsplatser i barnomsorg för barn i åldern 1-5 år. Trots kommunens utbyggnad av antalet förskoleplatser klarade vi inte att ge alla tillkommande barn plats inom kommunens egna verksamheter utan har köpt platser hos de fria förskolorna och hos grannkommuner.

Den stora satsningen på grundskolan som gjordes under 2015 har inneburit cirka 21,8 mkr i nettokostnadsökning för året. Antalet elever med rätt till modersmålsundervisning växer kraftigt till följd av ensamkommande flyktingbarn i kommunen.

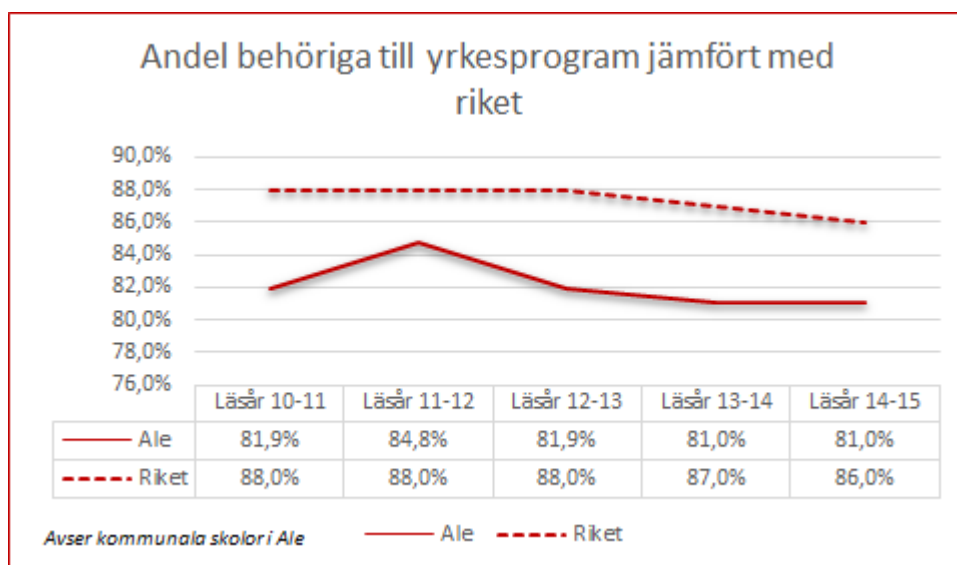
1.2 Prioriterade strategiska målområden

1.2.1 Lust att lära i skolan

KF:s prioriterade mål:

Andel behöriga till gymnasieskolans yrkesförberedande program ska öka.

Andel behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram har legat relativt stilla i Ale de senaste åren. Resultatet för riket minskar vilket innebär att skillnaden är mindre mellan Ale och riket som helhet.

Mått	Kommentar	Utfall	Målvärde	Måluppfyllelse
Andel behöriga till gymnasieskolans yrkesförberedande program. Målet för 2018 är 95%. För 2015 är målet 87%. För 2016 är målet 87 %.		81 %	87 %	91,49 %

KF:s prioriterade mål:

Andel elever som nått målen i alla ämnen ska öka.

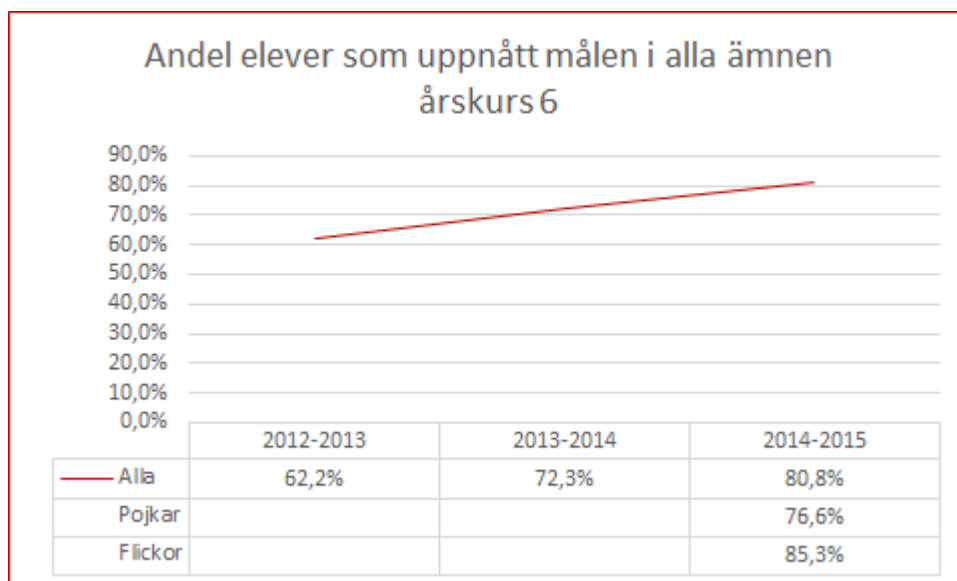
Årskurs 6

Årskurs 6 fick betyg första gången läsåret 2012-2013. Därefter har andelen som uppnått målen i alla ämnen ökat väsentligt i Ale, *se bild 1. (Jämförelser med riket finns inte sammanräknat för alla ämnen)* Det är fler flickor än pojkar som når målen i alla ämnen.

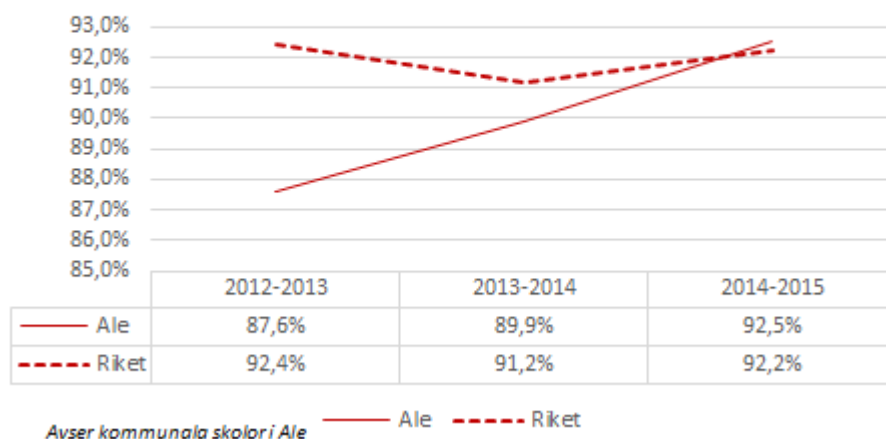
Jämförelser med riket finns för de enskilda ämnena, bild 2-7 visar resultaten i engelska, matematik och svenska jämfört med riket.

Ales elever har högre resultat än riket i de flesta ämnen.

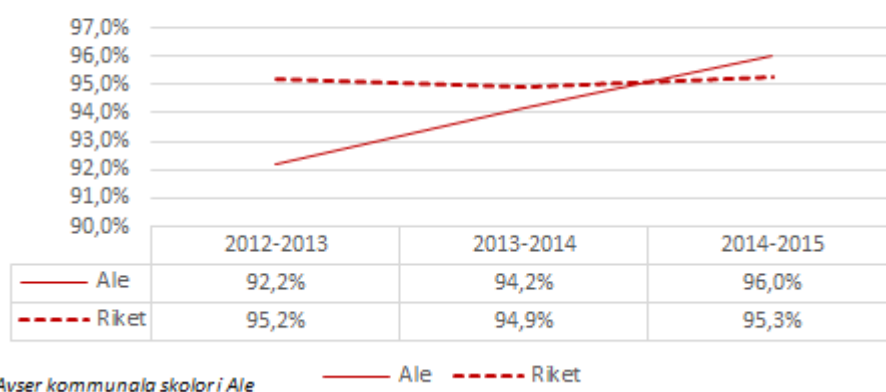
Andel elever med betyg A-E ligger Ales elever högre än riket i alla ämnen utom musik, fysik och kemi.

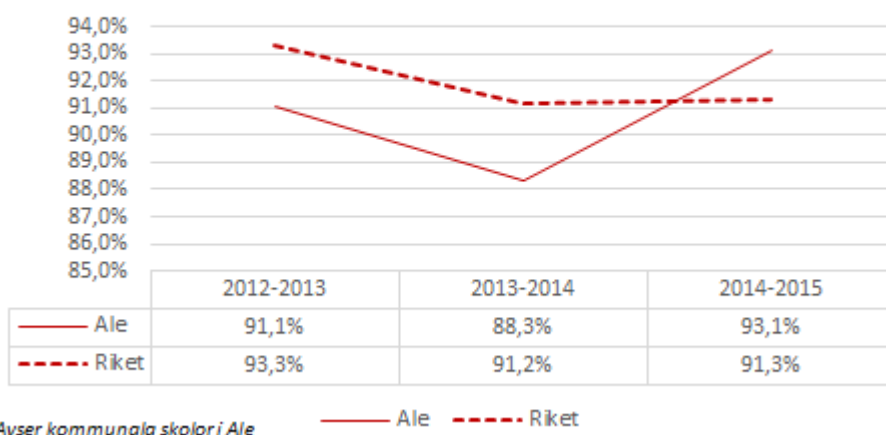
Andel elever i årskurs 6 med betyg A-E i engelska jämfört med riket

Andel elever i årskurs 6 med betyg A-E i svenska jämfört med riket

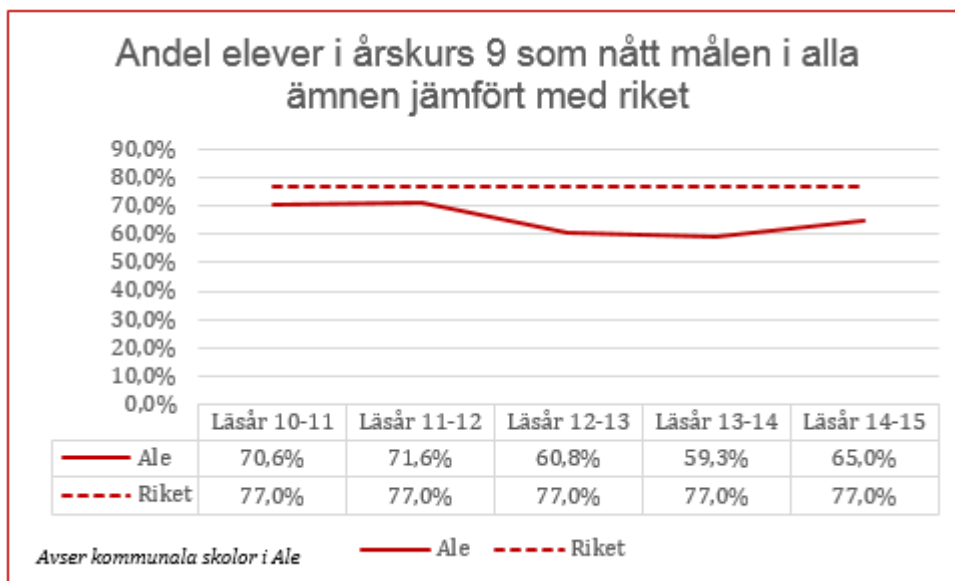

Andel elever i årskurs 6 med betyg A-E i matematik jämfört med riket

Årskurs 9

Andelen elever som nått målen i alla ämnen har legat still i riket den senaste femårsperioden, medan Ale det senaste läsåret rör sig uppåt och närmar sig riket.

Nämndens prioriterade mål:

Samtliga elever ska nå godkänt i alla ämnen

Meritvärden slutbetyg

Meritvärdet för eleverna i årskurs 9 har ökat jämfört med föregående år. Det är också så att antalet poänggivande ämnen har ändrats från 16 till 17 ämnen vilket innebär att en ökning är rimlig. Under den senaste fyraårsperioden har pojkarnas meritvärde aldrig varit så hög medan flickornas meritvärde aldrig varit så lågt. Det är fortfarande en viss skillnad till flickornas fördel, men den skillnaden har således minskat. Det är för tidigt att säga om detta är en tillfällighet för läsåret eller en långsiktig trend. Sektorn kommer nog att bevaka utvecklingen.

Mått	Kommentar	Utfall	Målvärde	Måluppfyllelse
Meritvärde årskurs 9 (samtliga ämnen)	Meritvärdet har ökat jämfört med föregående år (192,8)	199		
Andel elever som nått målen i alla ämnen, årskurs 9.	Andel som nått målen i alla ämnen har ökat jämfört med föregående år (59,3)	65 %	71 %	91,55 %
Andel elever som nått målen i alla ämnen, årskurs 8	Andel som nått målen i alla ämnen har minskat jämfört med föregående år (55,1)	54,4 %		
Andel elever som nått målen i alla ämnen, årskurs 7	Andel som nått målen i alla ämnen har ökat jämfört med föregående år (50)	55,5 %		
Andel elever som nått målen i alla ämnen, årskurs 6	Andel som nått målen i alla ämnen har ökat jämfört med föregående år (72,3)	80,8 %		

Resultaten i ovanstående tabell avser läsåret 2014-2015

Andel elever som klarar kunskapskraven i alla ämnen, med fördjupad analys över hur resultaten förändras inom barnvägarna mellan årskurs 6 och 7, vårterminen 2014 till vårterminen 2015

Andelen elever som klarar kunskapskraven i alla ämnen har gått kraftigt uppåt för årskurs 6, tydligt uppåt i årskurs 7, svagt nedåt i årskurs 8 och tydligt uppåt i årskurs 9. Eftersom vi nu satt betyg i årskurs 6 och 7 i två år kan vi prognosticera resultaten framåt, givetvis med många osäkerhetsfaktorer. Enligt den prognosen har vi ett

resultat läsåret 2017/2018 runt rikssnittet.

Barnväg Bohusskolan

Bohusskolan (elever i årskurs 6 från Surte och Bohus): Från snittet 55 % till 58 %, alltså +3 %. Bohusskolan har höjt sina resultat. Ett skäl till det är ett mycket medvetet och aktivt arbete utifrån en av skolan skapad handlingsplan. Handlingsplanen skapades på Bohusskolan eftersom dåvarande årskurs 6 hade en ovanligt låg andel godkända i alla ämnen.

Barnväg Da Vinciskolan

Da Vinciskolan (elever i åk 6 från Kyrkbyskolan och Himlaskolan, då fanns inte åk 6 på Nolskolan): Från snittet 69 % till 55 %, alltså -14 %. Resultatet får anses rimligt. Det är ett antal nya lärare och ämnen mellan de två årskurserna vilket får viss effekt.

Barnväg Aroseniussskolan

Aroseniussskolan (elever i åk 6 från Madensskolan och Alboskolan): Från snittet 85,5 % till 54 %, alltså -31,5 %. Elevernans betygsresultat har minskat dramatiskt efter första året på Aroseniussskolan. Sektorledningen har satt in riktade insatser för att vända utvecklingen med sjunkande betyg.

En viktig del att känna till är att den resultatnivå som sätts i årskurs 7 bibehålls i årskurs 8 med en svag höjning årskurs 9. Ur hela Ale kommunperspektiv är det alltså av största vikt att resultaten i årskurs 7 på Aroseniussskolan förbättras.

Terminsbetyg HT 2015

	HT-2015	jmf HT-2014
Meritvärde, årskurs 9	187	182
Andel preliminärt behöriga till yrkesförberedande program, årskurs 9	69 %	67 %
Andel elever som nått målen i alla ämnen, årskurs 9	55 %	54 %
Andel elever som nått målen i alla ämnen, årskurs 8	57 %	51 %
Andel elever som nått målen i alla ämnen, årskurs 7	70 %	58 %

Resultatförändring hösttermin 2014 jämfört med hösttermin 2015

Höstterminsbetygen visar stora förbättringar över hela högstadiet, på alla skolor och för alla årskurser. Prognosen för vårterminsbetygen 2016 är därmed bättre än tidigare.

För Ales högstadieskolor ser förändringen ut enligt följande:

Årskurs 7:

- +14 meritvärde
- +2% andel behöriga till yrkesprogram
- +12% andel som uppnått alla mål

Årskurs 8:

- +13 meritvärde
- +3% andel behöriga till yrkesprogram
- +6% andel som uppnått alla mål

Årskurs 9:

- + 5 meritvärde
- +2% andel behöriga till yrkesprogram
- +1% andel som uppnått alla mål

Förbättringen är också tydlig vid jämförelse av resultaten för samma elevgrupp. Eleverna i årskurs 9 har förbättrat sina resultat väsentligt jämfört med höstterminen 2014 när de gick i årskurs 8.

Förbättring från årskurs 8 och 9

- + 11 meritvärde
- +6% andel behöriga till yrkesprogram
- +4% andel som uppnått alla mål

På skolnivå är det extra glädjande att Aroseniuskolan kraftigt går uppåt i resultat, att Bohusskolan ytterligare stärker sin goda resultatbild och att Da Vinciskolans resultat ökar något, trots att den skolan fått den stora flyktingströmmen vilket har en tydlig påverkan på Da Vinciskolans resultat.

KF:s prioriterade mål:

Andelen elever i årskurs 8 som känner önskan att lära sig mer ska öka. Målet för 2018 är 55 %. För 2015 är målet 38%. För 2016 är målet 44%.

Ale har generellt höga resultat vad gäller elevernas syn på kunskap och lärande i de yngre åldrarna. I årskurs 1-5 ligger Ale högre eller på samma nivå som hela GR-området. Flickorna är lite mer nöjda än pojkarna. Från och med årskurs 6 är resultatet för Ale lägre än i resten av GR, och har försämrats jämfört med föregående år för både pojkar och flickor i årskurs 6 och pojkarna i årskurs 9.

På den specifika frågan om möjligheten att lära på olika sätt finns en ganska stor skillnad mellan flickor och pojkar i årskurs 3. Här ser vi en förändring till det sämre för pojkarna jämfört med när de gick i årskurs 2. Hos flickorna ser vi en liten ökning. Både i årskurs 6 och 9 ser vi en försämring av pojkarnas inställning jämfört med vad de svarade föregående år.

Om man tittar på de enskilda frågorna har de yngre eleverna svarat ganska lika på alla frågorna. För de äldre eleverna är det framförallt frågan: *Skolarbetet gör mig så intresserad att jag vill lära mig mer* som avviker och drar ner resultatet på hela frågeområdet. Det är också denna fråga som vi främst kopplar ihop med det strategiska målområdet *Lust att lära i skolan*.

Detta år är det fler elever i både årskurs 8 och årskurs 9 som svarar positivt frågan jämfört med föregående års elever i årskurs 8. Det mål på 38 % positiva svar som Ale kommun har satt för frågan uppnåddes i GR-enkäten. I en senare enkät på våren var det 42,5 % av eleverna i årskurs 8 som svarade positivt på frågan. I årskurs 9 är det 39 % av eleverna som svarar positivt frågan.

För årskurs 5 är motsvarande mål 77 % och detta har inte uppnåtts då det är 73 % av eleverna i årskurs 5 som svarar positivt. Föregående år svarade 77 % av eleverna positivt, och ett år senare har det sjunkit till 69 % i årskurs 6.

Den andra frågan som Ale kommun har satt ett särskilt mål för är *Jag vet vad jag ska kunna för att nå målen* i årskurs 5 (89 %) och årskurs 8 (75 %). Målet har nästan uppnåtts då 87 % av eleverna i årskurs 5 och 73 % av eleverna i årskurs 8 svarar positivt. I årskurs 9 har andelen som svarar positivt sjunkit till 69 %.

Mått	Kommentar	Utfall	Målvärde	Måluppfyllelse
Andelen elever i årskurs 8 som känner önskan att lära sig mer. Målet för 2018 är 55 %. För 2015 är målet 38%. För 2016 är målet 44%.		42,5 %	38 %	111,84 %
Elevens önskan att lära sig mer, åk 5		80 %	77 %	103,9 %
Eleven vet vad den ska kunna för att nå målen, åk 5		84 %	89 %	94,38 %
Eleven vet vad den ska kunna för att nå målen, åk 8		73 %	75 %	97,33 %

KF:s prioriterade mål:

Antal barn per vuxen ska minska inom förskolan. Målet för 2018 är 5,5 barn per medarbetare. För 2015 är målet 5,6.

Antalet barn per vuxen varierar över året och mellan enheterna. Periodvis finns enheter som ligger markant under målvärdet men också enheter som ligger över målvärdet, då främst på de orter som har högst söktryck.

Antalet barn per personal har minskat under hösten jämfört med våren då behovet av förskola växte. Det totala antalet för året är lägre än både tertial 1 (5,85) och tertial 2 (5,9). Det uppsatta målet på 5,6 barn per medarbetare är svårt att nå under en period med tillväxt i kommunen och stor efterfrågan på förskoleplatser.

Mått	Kommentar	Utfall	Målvärde	Måluppfyllelse
Antal barn per medarbetare		5,73	5,6	97,68 %

KF:s prioriterade mål:

Genomsnittlig gruppstorlek i förskolan ska minska. Målet för 2018 är 16,5. För 2015 är målet 17,5.

Barngruppernas storlek har minskat under året. Genomsnittet för hela år 2015 är lägre än tertial 1 och 2 (18,1).

Mått	Kommentar	Utfall	Målvärde	Måluppfyllelse
Genomsnittlig gruppstorlek i förskolan		17,6	17,5	99,43 %

Nämndens prioriterade mål:**Den psykosociala arbetsmiljön ska förbättras**

Den psykosociala arbetsmiljön har varit i fokus i sektorn sedan medarbetarenkäten som gjordes 2013 visade att den psykosociala arbetsmiljön i sektorn är ett område som behöver förbättras. Den psykosociala arbetsmiljön identifierades som en viktig orsak till elevernas minskade lust att lära, då trötta lärare blir mindre kreativa i planering och uppföljning av lektioner, och det är tydligt att den psykosociala arbetsmiljön hör ihop med den fysiska arbetsmiljön.

Medarbetarenkäten som gjordes 2015 visar på förbättringar i hela sektorn, men det finns både förskolor och skolor med äldre elever som fortfarande har låga indexvärden. Alla högstadieskolor har ett högre värde än 2013 inom området Engagemang och glädje, men två högstadieskolor ligger fortfarande under målvärdet. Även området Arbetsmiljö och hälsa har förbättrats men alla tre högstadieskolorna ligger fortfarande under målvärdet.

När vi tittar på frågorna som rör lärarnas arbetsbelastning, *Jag brukar oftast hinna med mina arbetsuppgifter inom min normala arbetstid och Jag tar med arbetet hem i tankarna så att det negativt påverkar mitt privatliv/fritid* ser vi en tydlig förbättring på hela grundskolan och de tre högstadieskolorna. Bilden nedan visar de tre högstadieskolornas förbättrade indexvärde inom några områden.

Högstadieskolorna	Total index	Hälsa och arbetsmiljö	Förädla (utveckla) våra tjänster	Förtroendet Ale kommun/din sektor	Jag brukar oftast hinna med mina arbetsuppgifter inom min normala arbetstid"	"Tar med arbetet hem så att det påverkar negativt"
Arosenius	4	5	16	1	4	2
Bohus	19	6	30	35	17	3
Da Vinci	9	15	2	15	10	5
Genomsnittlig förbättring av indexvärde på högstadieskolorna	9	9	13	13	9	4

En viktig del i att arbetsmiljön förbättras är att hålla i och förstärka det vi redan gör bland annat med ett förstärkt systematiskt kvalitetsarbete och arbetet med utvecklingsprogrammet. En förbättrad kontinuitet av rektorer och en mer strategisk rekrytering av rektorer, samt en ökad resurstilldelning är alla faktorer som har bidragit till en förbättrad arbetsmiljö.

Under hösten 2014 gjorde arbetsmiljöverket en inspektion i fyra skolor Ale. Inspektionerna har lett till ett förbättrat arbetsmiljöarbete för grundskolan tillsammans med de fackliga organisationerna. En handlingsplan ska presenteras för Arbetsmiljöverket vid nästa återbesök under våren 2016.

På de förskolor som har ett höga indexvärden har man tillsammans skapat engagemang, glädje och delaktighet i arbetet och i de olika processerna som är positiva genom att fokusera på arbetsmiljön och med hjälp av kartläggning av vad som är viktigt för alla när det gäller att skapa trivsel på sin arbetsplats. Lagledarna har varit drivande i arbetet med att skapa och arbeta fram överenskommelser som personalen gemensamt har tagit ställning till för att skapa samsyn och ökat samarbete. Kontinuerliga värdegrundsdiskussioner behövs, där det är viktigt att stötta varandra och skapa ett professionellt förhållningssätt i de situationer som uppstår i vardagen.

Flera förskolelokaler är i mycket dåligt skick och försämras i snabb takt och alltför få åtgärder har gjorts för att förbättra arbetsmiljön för både barn och pedagoger. Det gör den psykosociala arbetsmiljön påfrestande för pedagogerna och det påverkar frånvaron.

Sektorns stora fokus på att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet och att skapa ett tydligt årshjul för uppföljning har påverkat enheterna på olika sätt. För grundskola, särskola och IM har det inneburit en hjälp för skolorna att hålla fokus på tidigare utvecklingsområden genom att hålla i och förstärka det som redan görs i stället för att sätta igång nya projekt eller nya arbetsmetoder. För förskolorna har det initialt inneburit en ökad arbetsbelastning för chefer och personal. Detta beror på att tillräckligt utrymme inte funnits i organisationen för behovet av att frigöra mer tid för planerings- och reflektionstid.

Läs mer om arbetsmiljö i respektive verksamhets årsrapport.

Mått	Kommentar	Utfall	Målvärde	Måluppfyllelse
Nöjd medarbetarindex Arbetsmiljö och hälsa	Det uppsatta målvärdet innebär att varje enhet ska nå dit. Det målvärde som anges här är sektorns sammanvägda resultat.	51	50	
Nöjd medarbetarindex Engagemang och glädje	Det uppsatta målvärdet innebär att varje enhet ska nå dit. Det målvärde som anges här är sektorns sammanvägda resultat.	85	80	106,25 %
Sjukfrånvaro totalt		7,2 %	5 %	56 %

Nöjd medarbetarindex

Medarbetarenkäten 2015 visar generellt på stora förbättringar i sektorn. Totalt har Hållbart Medarbetar-engagemang Index ökat med fyra procentenheter från 78 till 82. I nämndplanen anges att indexvärdet inom området hälsa och arbetsmiljö ska ha minst index 50 på varje enhet och inom engagemang och glädje ska index vara minst 80 på varje enhet. Detta mål har inte uppnåtts i årets medarbetarenkät.

Nöjd medarbetarindex Engagemang och glädje

De allra flesta enheter ligger över målvärdet, men det finns fortfarande skolor med äldre elever som har resultat som ligger en bra bit under index 70. Några förskolor och fritids har resultat som ligger under index 80, men över 70.

Nöjd medarbetarindex Arbetsmiljö och hälsa

Det är många enheter som fortfarande ligger under målvärdet inom detta område. De allra flesta av dessa har värden som ligger på index 45 eller mer. Bland de enheter som ligger under index 40 finns högstadieskolor samt förskole- och skolenheter med slitna lokaler.

1.2.2 Värna livsmiljö

KF:s prioriterade mål:

Andelen ekologisk mat ska öka till 40 procent under 2018. För 2015 är målet 25%.

Det låga utfallet var inte förväntat då nivån under hela året tydligt varit över 30 %. Analys av detta pågår. Målet att 2018 ha 40 % ekologiska inköp av livsmedel kvarstår. Utbildning om ekologiska livsmedel under hösten kan ytterligare förstärka utvecklingen positivt.

Mått	Kommentar	Utfall	Målvärde	Måluppfyllelse
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)		28,5 %	25 %	114 %

1.3 Basverksamhet

1.3.1 Verksamhetsmått

Verksamhet	Verksamhetsmått	Utfall 2015	Budget 2015	Utfall 2014
Barnomsorg, barn 1-5 år	Antal barn i kommunala förskolor i Ale	1 471	1 460	1 430
	varav sålda platser	3	20	10
	Antal barn i pedagogisk omsorg, kommunal i Ale	71	75	75
	Antal barn i fristående förskoleverksamhet	154	130	126
	Antal barn i kommunal verksamhet i annan kommun	17	25	16
	Summa Alebarn		1 710	1 670
Grundskola Förskoleklass - årskurs 9	Elever 6-12 år			
	Elever i kommunala skolor i Ale, F-6	2 423	2 380	2 357
	- varav från andra kommuner	66	45	51
	- varav integrerade särskoleelever	4	5	3
	Köpta platser F-6	242	250	243
	- varav Ale-elever F-6 i fristående verksamhet	218		
	- varav Ale-elever F-6 i kommunal verksamhet i annan kommun	24		
	Summa Ale-elever 6-12 år	2 596	2 580	2 546
	Elever 13-15 år			
	Elever i kommunala skolor i Ale, årskurs 7-9	892	902	898
	- varav från andra kommuner	27	20	19
	- varav integrerade särskoleelever	5	6	4
	Köpta platser 7-9	176	180	171
	- varav Ale-elever 7-9 i fristående verksamhet	149		
	- varav Ale-elever 7-9 i kommunal verksamhet i annan kommun	27		
	Summa Ale-elever 13-15 år	1 036	1 056	1 046
	Summa Ale-elever totalt	3 632	3 636	3 592
Fritidshem	Antal barn på kommunala fritidshem i Ale	1 515	1 400	1 416
	- varav sålda platser	37	30	25
	Köpta platser	158	185	183
	- varav Alebarn på fritidshem i fristående verksamhet	151		
	- varav Alebarn på fritidshem i kommunal verksamhet i annan kommun	7		
	Summa Alebarn	1 637	1 555	1 574

Verksamhet	Verksamhetsmått	Utfall 2015	Budget 2015	Utfall 2014
Särskola	Antal barn i kommunal särskola i Ale	38	37	37
	Köpta platser	1	2	1
	Summa Ale-elever i särskola inkl integrerade	39	39	38
Förberedelseklass och modersmål (inkluderad i ovanstående)	Antal elever i förberedelseklass	27		20
	Elever som har modersmålsundervisning	411		365
Gymnasium	Antal elever i Ale gymnasium IM	62	44	93
	-varav elever från andra kommuner	4		21
	Köpta platser	1 037	1 049	1 021
	- varav Ale-elever i fristående gymnasieskolor	450	444	
	- varav Ale-elever i kommunala gymnasieskolor	587	605	
	Summa Ale-elever i gymnasium	1 095	1 093	1 093
Komvux	Antal elever	766	650	650
Kostenheten	Antal tillagade portioner/dag Ale matservice, Alegrytan, Backavik			1 755
	Arbetstid/produktion per portion (minuter)			3

1.4 Uppföljning av uppdrag från fullmäktige

Uppdrag	Status
 Sektorerna skall samverka kring sociala investeringsperspektivet och tidiga/förebyggande insatser	Pågående enligt plan
Kommentar Sektorerna deltar aktivt i det arbete kring tidiga samordnade insatser som leds av utvecklingsavdelningen. Fotosyntes Sektorerna deltar i arbetet. I framtiden en gemensam ledningsstruktur för att hålla ihop alla sociala investeringar.	
 En plan för utvecklingen i Ales skolor ska vara känd i hela organisationen	Pågående enligt plan
Kommentar Under 2015 har sektor UKF startat arbetet med ett långsiktigt utvecklingsprogram. Programmet är uppdelat i tre olika planer: <ul style="list-style-type: none"> • Pedagogisk plan • Kompetensförsörjningsplan • Lokalstrategisk plan De tre spåren ses som en helhet och stöttar varandra. Bra lärmiljöer är av avgörande betydelse både för barn/elevers och pedagogers arbetsmiljö, och elevers lust och motivation att lära. Det är av avgörande betydelse att skapa förutsättningar på ett strukturellt plan när det gäller skolans och förskolans utveckling. Skolverket (2014) lyfter fram tre områden som avgörande för skolans utveckling: likvärdighet, lärarnas betydelse och långsiktighet. Det övergripande syftet med utvecklingsprogrammet är att skapa goda skolresultat i Ale kommun. Utvecklingsprogrammet kommer att rapporteras av mot delmål enligt fastlagda datum. Dokumentet är sektorns långsiktiga utvecklingsprogram och följs upp enligt den kommunala styr- och uppföljningskedjan. Den pedagogiska planen presenteras i den nya pedagogwebben och arbetet med att skapa nya mål, aktiviteter, tidplan och uppföljning fortsätter. De två planerna som avser lokaler och kompetensförsörjning är i starten av arbetet och kommer att fortsätta under 2016.	
 Stärk lovskolan så att behöriga lärare i alla ämnen som eleverna har behov av finns tillgängliga.	Pågående med avvikelse
Kommentar Ämnesbredden i sommarskolan har ökat jämfört med föregående år. En viktig faktor för att få de elever som bäst behöver det att komma till sommarskolan är att det är på den egna skolan med lärare man har en relation till, annars kommer de helt enkelt inte. Därför är inte ämnesbredden det viktigaste fokuset för lyckade resultat på sommarskolan. Sommarskolan bedrivs på alla högstadieskolor och med de lärare som eleverna har en relation till.	
 Starta byggnation av nya förskoleavdelningar.	Pågående med avvikelse
Kommentar En behovsanalys har gjorts, och arbete med prioriteringsordning pågår. Nya förskoleavdelningar har startat under våren 2015, och flera nya avdelningar startar under våren 2016. Svårighet att rekrytera personal till verksamheten försvarar start av nya förskolor.	

Uppdrag	Status
II Utarbeta en plan för utökad fysisk aktivitet i skolan.	Pågående med avvikelse
Kommentar <i>Fysisk aktivitet är viktigt alldeles oavsett skolresultat. Men då Ale har haft låga resultat är det särskilt viktigt att koppla alla åtgärder till måloppfyllelse. Den pulsträning som bedrivs på Surteskolan syftar till bättre studieresultat och har visat goda resultat i USA. I år gör vi första året på Surte med startvärde avseende kunskapsmätning, uppföljningar under året samt avslutningsvärde i juni. Om det visar positivt resultat går vi vidare med fler skolor.</i>	
II Kartlägga hur stor andelen av de undervisade timmarna som genomförs av lärare med rätt behörighet för ämnet.	Pågående med avvikelse
Kommentar <i>Ales skolor hade i mars 85 % behöriga lärare i skolorna vilket gör att Ale tillhör de 10 % av landets kommuner som har flest behöriga lärare. En ny rapport med fördelning av behöriga lärare sammanställs i jan-feb 2016. I den nya sammanställningen blir de undervisade timmarna tydligare. Detta arbete pågår och kommer att följas upp kontinuerligt under 2016</i>	

1.5 Analys och förslag för framtiden

Elevernas resultat

Elevernas resultat har förbättrats under 2015. Resultatförbättringen i lågstadiet och mellanstadiet är beskrivna i tidigare uppföljningsrapporter. Resultatet för årskurs 6 är bättre än riksnittet i de flesta skolämnen, däribland matematik, svenska och engelska. Nu syns resultatförbättringarna även på högstadiet, och höstens terminsbetyg visar en tydlig uppgång för hela högstadiet. För eleverna i årskurs 9 är resultaten väsentligt bättre än när samma elever gick i årskurs 8 förra läsåret, vilket innebär att prognosen för vårterminen 2016 är bättre än tidigare år. Viktigt att komma ihåg är att det inte finns några jämförelsesiffror för rikets rörelse för hösten 2015 och att Ales högstadiesresultat kommer från låg nivå.

Tänkbara förklaringar till resultatförbättringen

Från och med 2014 angav utbildningsnämnden endast två mål i nämndplanen, alla elever ska nå kunskapskraven i alla ämnen samt förbättrad psykosocial arbetsmiljö. Detta skapade ett stort utrymme för sektorn och enheterna att definiera utvecklingsbehov och åtgärder. Utifrån de tre fokusområdena systematiskt kvalitetsarbete, pedagogiskt ledarskap och lust att lära arbetar nu alla övergripande. Sektorn stödjer de lokala utvecklingsbehoven i syfte att skapa likvärdighet mellan skolorna.

En förstärkt budgetram har gett möjligheter att satsa resurser på utveckling.

Systematiskt kvalitetsarbete

Alla skolor har förstärkt sitt systematiska kvalitetsarbete inom olika aspekter så som förbättrad uppföljning, fördjupad analys med mera. På sektornivå har uppföljningen utvecklats och det systematiska kvalitetsarbetets mellan enheter och sektor har knutits ihop.

Pedagogiskt ledarskap

Omsättningen på rektorer i Ales skolor har minskat de senaste åren. Medvetna satsningar på pedagogiskt ledarskap, renodling av uppdrag och en kunskapsinriktad rekryteringsprocess av nya rektorer skapar en kontinuitet och rektorer med god utbildningsnivå i Ales skolor. Alla rektorer inom grundskolan har genomgått eller på väg att avsluta rektorsutbildning och några rektorer har även påbörjat och slutfört rektorslyftet.

Lust att lära

Inom detta område har många skolor bland annat bedrivit utvecklingsarbete inom delaktighet och inflytande. Man har arbetat med formativ bedömning samt höga förväntningar på alla elever.

Många av kommunens lärare har deltagit och deltar i de olika Lyften som innebär stora satsningar på förstärkt kvalitet i undervisningen genom kollegialt lärande. Ale har helt enkelt aldrig tidigare haft så många lärare i fortbildning som vi har nu.

Förskolan - många utmaningar

Förskolan har under året haft stort fokus på att ta emot de ökade antalet barn som är i behov av barnomsorg i kommunen. Det råder stor brist på förskoleplatser på vissa orter i kommunen och placeringar har inte alltid kunnat göras på barnets hemort, utan fått göras så nära hemmet som möjligt. Det har varit en stor utmaning att kunna erbjuda plats inom de lagstadgade fyra månaderna.

Det råder stor brist på och är mycket svårt att rekrytera utbildad personal, främst förskollärare. Legitimationskravet för förskollärare trädde i kraft i somras och den låga andelen förskollärare ställer stora krav och stort ansvar på dem som finns i organisationen. Det är även svårt att i tillräcklig utsträckning rekrytera vikarier vilket påverkar arbetsmiljön negativt.

Sektorn utreder möjligheten att köpa uppdragsutbildning för att kompetenshöja erfarna barnskötarna till förskollärare.

Från och med 2015 har alla vårdnadshavare fått tillgång till verktyget Unikum som används för att följa upp och ge inblick i barnets lärprocess. Förskolan arbetar fortsatt med att utveckla verktyget och dialogen med vårdnadshavarna.

Grundskolan och krav på legitimation

De nya legitimationskraven i skolan och lärarbristen innebär svårigheter att rekrytera behöriga lärare inom vissa kategorier. I grundskolan har Ale sammantaget 85 % behöriga lärare i skolorna, enligt genomgång i mars 2015. En ny fördjupad genomlysning färdigställs i början av 2016. Där ska det också framgå om läraren är behörig i det ämne hen undervisar i och utifrån ett elevperspektiv framgå hur stor del behöriga lärare eleven har i specifikt ämne.

Brist på lärare i SFI- svenska som andra språk gör att sektorn har köpt in uppdragsutbildning för att öka kompetensen.

Arbetsmiljö

Den psykosociala arbetsmiljön hör tydligt ihop med den fysiska arbetsmiljön. Flera förskolor i kommunen har lokaler som är i mycket dåligt skick, försämras i snabb takt och mycket få åtgärder har gjorts för att förbättra arbetsmiljön för barn och pedagoger. Det gör den psykosociala arbetsmiljön påfrestande för pedagogerna och det påverkar både frånvaron, rekryteringsläget och vikariesituationen.

Korttidsfrånvaron i förskolan minskar något tack vara en aktiva satsning på att få ner den. Istället kan vi se att långtidsfrånvaron ökar i omfattning. Sektorn fortsätter sitt aktiva arbete med att minska sjuktalet.

Utifrån frågorna i medarbetarenkäten som kan hänföras till arbetsmiljön syns en förbättring av arbetsmiljön på de tre högstadieskolorna. Målvärdet för 2015 har dock inte uppnåtts och det finns fortfarande mycket att göra. Förstärkt systematiskt kvalitetsarbete, bättre kontinuitet av rektorer och en ökad resurstilldelning är alla faktorer som har påverkat arbetsmiljön positivt. En handlingsplan kommer att presenteras för arbetsmiljöverket under våren 2016.

Sektorns lokalbehov

Många lokaler inom sektorns verksamhetsområden är hårt nedslitna och i stort behov av renovering. Därtill kommer behovet av lokalanpassning/nybyggnation de närmaste åren till följd av befolkningstillväxten i kommunen. Sektorn har arbetat löpande med frågan tillsammans med kommunens utvecklingsavdelning. En behovsanalys har tagits fram under 2015, och flera nya projekt är beslutade. Det återstår dock ett stort arbete med planering, beslut och projektering. Tydliga och säkra befolkningsprognoser är nödvändigt för att göra korrekta behovsanalys för framtiden.

Vuxnas lärande

Den kommunala vuxenutbildningen i Ale är med tanke på den låga utbildningsnivån i kommunen ett viktigt komplement till de övriga utbildningsformerna och ger möjlighet för lågutbildade att bilda sig. Inom ramen för denna kan vuxna ges behörighet för nya utbildningsinriktningar och yrken. GR är en sammanhållen arbetsmarknadsregion och därför är också regiongemensamma utbildningssatsningar viktiga. Sedan kraven för gymnasieexamen höjts fick vuxenutbildningen en ökning av elever som behöver komplettera för att uppnå gymnasieexamen. Eftersom utbudet i egen regi är mycket begränsat påverkar det den interkommunala kostnaden som ökar.

Det råder en osäkerhet kring ekonomin i framtiden då intäktsprognosen är mycket osäker. Dessutom visar migrationsverkets prognos på en ökning av nyanlända i kommuner vilket kommer att påverka kostnaden för verksamheten inom utbildning i svenska för invandrare. Vuxenutbildningen har svårt att göra prognoser och uppskatta omfattningen av statsbidraget och ersättningen för interkommunala platser. Eftersom beslut om statsbidrag kommer under pågående läsår är det svårt att starta nya platser och rekrytera elever utan den största antagningen måste ske i början på året för att utnyttja alla pengar. Detta i sin tur kan skapa underskott om det beviljade bidraget inte täcker kostnader för pågående utbildningsplatser. Dessutom är statsbidragspengar bundna till GR vilket gör att vi inte kan använda dessa pengar för att finansiera utbildningsplatser i kommuner utanför GR eller i egen regi. Ett mer flexibelt system inom GR krävs för att vi ska kunna ha bättre användning av den totala budgeten.

Framtida lokalisering av Komvux

Komvux är idag lokaliserad i lokaler på Himlaskolan. För att fungera väl för de studerande bör Komvux i framtiden placeras i närheten av en pendelstation.

Nyanlända och Välkomsten

Under framförallt höstterminen ökade antalet nyanlända, främst ensamkommande, i skolans verksamhet.

Som en konsekvens av ökat elevtal i förberedelsegrupperna och språkintröduktion, ökat tryck på studiehandledning och modersmålsundervisning, ökat antal elever som ska hälsoundersökas samt ny lagstiftning gällande pedagogiska kartläggningar genomfördes en del åtgärder och förändringar inom skolan.

För att klara den ökade efterfrågan på studiehandledning och modersmål förändrades ledningsstrukturen för modersmålsenheten som fick en egen enhetschef, enheten har också utökats med flera personer för att möta verksamheternas behov. För att skapa en helhet för de nyanlända beslutades att närhetsprincipen ska gälla, det vill säga att eleverna hänvisas till den skola som ligger närmast boendet. Konsekvensen blir att fler skolor får möjligheten att utveckla sin verksamhet för en ny målgrupp och integrationen utifrån boende, skola och fritid ökar. Det ökade elevantalet på Ale gymnasium, Språkintröduktion, innebär att två ombyggnationer genomfördes för att öka verksamhetens storlek och möjlighet att ta emot nyanlända. Det ökade trycket på elevhälsan och framförallt skolsköterskeuppdraget innebär att tjänster utökats på bland annat Ale Gymnasium och i Nödinge. Under senhösten beslutades att en modell för samlat mottagande skulle utarbetas, "Välkomsten". I samverkan med vårdcentralerna, Barn- och ungdomspsykiatri, Barn- och ungdomsmedicin Socialtjänsten med flera påbörjades ett strukturarbete tillsammans med skola. Det är ett spännande arbete som sker i nära samverkan mellan många olika aktörer.

Kök, lokalvård och service

Verksamheten tillhör från och med januari 2016 den nya serviceavdelningen i Ale kommun. Det har gått åt mycket energi för alla enheter och för verksamheten att arbeta med två huvudfokus förutom det ordinarie uppdraget. Dessa två områden är lokaler och ny serviceavdelningen. Alla i verksamheten är involverade i dessa frågor som behöver mycket tid för att kunna komma i ett bra startläge 2016. Serviceavdelningens kommer att fortsätta sin verksamhet med mat och lokalvård till enheterna inom sektor UKF. Nu när en ny organisation tar vid blir det viktigt att under 2016 bygga upp en bra modell för samverkan.

Den nya organisationen innebär också att förskolechefer och rektorer får mer renodlade uppdrag när de inte ansvarar för personalkategorin inom service. För medarbetarna inom service innebär den nya organisationen också ett tydligare sammanhang, med chefer kunniga och intresserade av området och fler arbetskamrater inom samma kategori.

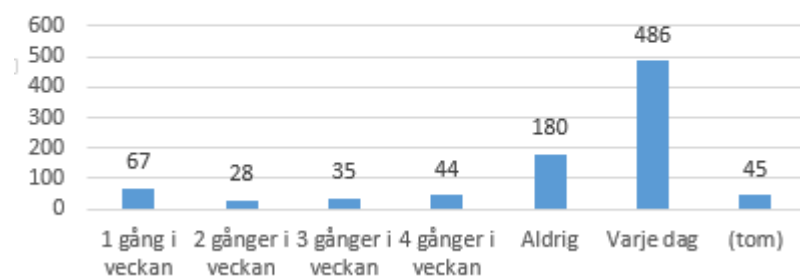
2 Miljöredovisning

Enheterna inom sektorn har olika förutsättningar att arbeta med de olika målen. Det finns en medvetenhet och både förskolor och skolor arbetar med de olika områdena tillsammans med barn och elever i verksamheten. Vid utflykter promenerar man, cyklar eller åker kollektivt och pedagoger och chefer samåker till möten då det är möjligt. Ekologiska livsmedel köps in då det finns att tillgå och när budgeten tillåter. Rättvisemärkt kaffe, te och bananer köps in. Alla enheter sopsorterar, men inte alltid i full skala, här finns fortfarande mer att göra. Insatser och projekt för att minska matsvinn görs på både förskolor och skolor. Flera förskolor odlar grönsaker i pallkrage på förskolegården. Flera förskolor har eller har ansökt om grön flagg, både förskolor och skolor deltar i skräpplockardagar och Earth Hour.

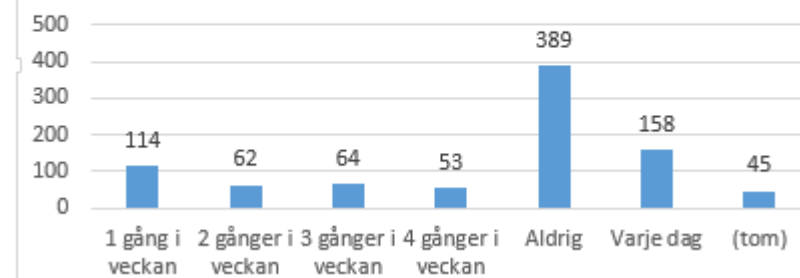
I maj gjordes en enkät till elever i årskurs 4-9 om deras resvanor till och från skolan. Se tabeller nedan

I årskurs 4-6 svarade 885 elever (av 1013 elever)

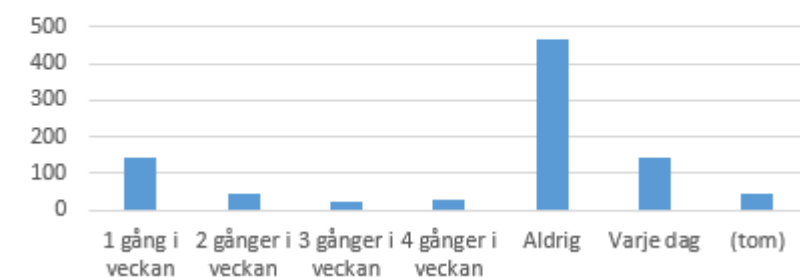
Elever i Ales skolor årskurs 4-6
Hur ofta går du till skolan?

Elever i Ales skolor årskurs 4-6
Hur ofta cyklar du till skolan?

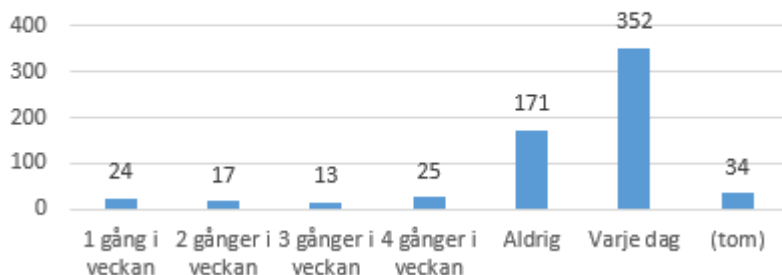

Elever i Ales skolor årskurs 4-6
Hur ofta åker du kollektivt till skolan?

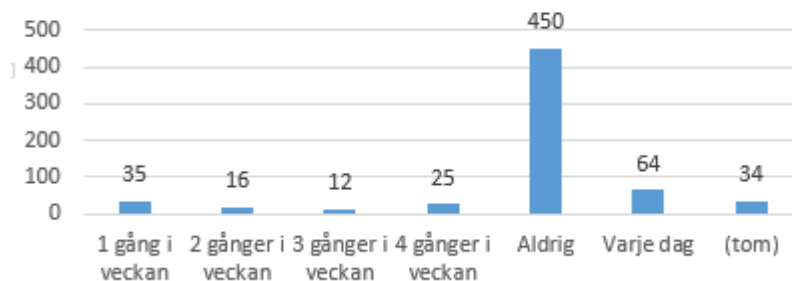

I årskurs 7-9 svarade 636 elever (av 908 elever)

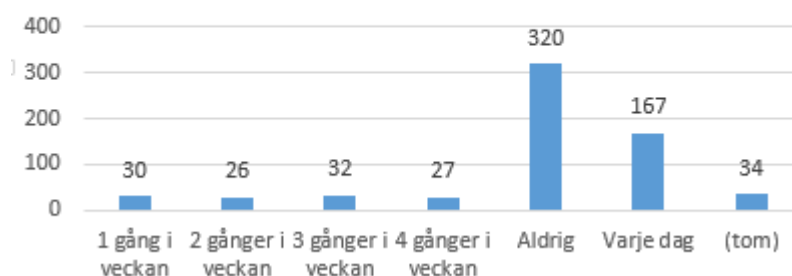
Elever i Ales skolor årskurs 7-9 Hur ofta går du till skolan?

Elever i Ales skolor årskurs 7-9 Hur ofta cyklar du till skolan?

Elever i Ales skolor årskurs 7-9 Hur ofta åker kollektivtrafik till skolan?

Nio klasser har deltagit i projektet På egna ben under hösten 2015.

Arbetet med att minska klimatpåverkan från måltiderna görs bland annat genom att alltid erbjuda ett vegetariskt alternativ i elevrestaurangen, samt att lyfta vegetarisk kost vid temaveckor. Vid lunch serveras alltid två rätter varav en vegetarisk som ska kunna utmana köttretten. Det finns också temaveckor, till exempel klimatsmart val, en vecka utan kött.

Kök, lokalvård och service

Andelen ekologiska livsmedel har enligt senaste mätningen minskat trots kraftig ökning tidigare under året.

Minskad kemikalieanvändning genom att aktivt arbeta enligt PRYL modellen som alla lokalvårdare nu är certifierade i.

Genom en omlastningscentral minskar det totala antalet transporter i kommunen. Sortering av avfall görs där det finns möjlighet till detta. Möjligheterna till sortering kommer att öka.

Giftfri förskola

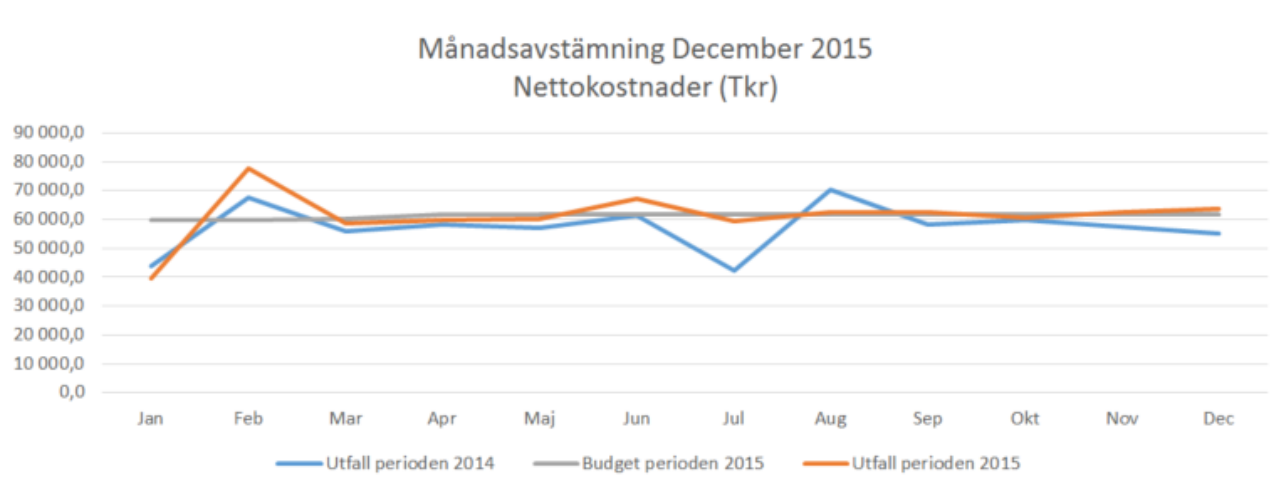
Ett pilotprojekt med två förskolor i samarbete med sektor KS startade under hösten 2015. Syftet är att ta fram en handlingsplan och påbörja ett systematiskt arbete mot en giftfri förskola i Ale kommun. Rensa ut giftiga material, produkter, kemikalier mm som kan ha skadlig effekt på barnen.

3 Ekonomisk analys

3.1 Sammanfattande tabell

Belopp, Tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse 2015	Bokslut 2014
Intäkter	146 987	127 299	19 688	116 331
Kostnader	882 194	862 336	-19 858	803 461
Resultat	735 207	735 037	-170	687 130
Kommunbidrag	735 037	735 037	0	689 848
Budgetavvikelse	-170	0	-170	2 718
Lönekostnad exkl arvoden	347 840	335 504	-12 336	318 200
Arbetad tid (årsarbetare)	?	970,0	970,0	934,0
Investeringar, utgifter	9 131	12 792	3 661	8 373

Diagram

3.2 Kostnader och intäkter per verksamhet

Besluts/ verksamhetsområden Belopp, Tkr	Bokslut 2015			Bokslut 2014		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Utvecklingsreserv	179	0	179	0	0	0
Ledning & nämnd	25 267	222	25 045	17 922	307	17 615
Utveckling och Elevhälsa	53 767	1 581	52 186	51 268	3 956	47 312
Förskola	211 671	28 881	182 790	191 844	28 504	163 340
Grundskola	382 037	30 515	351 522	356 561	26 870	329 691
Gymnasieskola	117 424	5 654	111 770	121 341	5 604	115 737
Komvux	17 437	5 722	11 715	16 032	5 713	10 319
Internfinansierad verksamhet	74 412	74 412	0	48 493	45 377	3 116
Summa	882 194	146 987	735 207	803 461	116 331	687 130
Kommunbidrag	862 336	127 299	735 037	790 774	100 926	689 848
Resultat	-19 858	19 688	-170	-12 687	15 405	2 718

3.3 Analys av året och i förhållande till föregående år

Sektor utbildnings nettokostnader i bokslutet 2015 blev 735 207 tkr vilket endast är 170 tkr mer än budget. Ökningen i nettokostnader mellan 2014 och 2015 är 48,1 mkr. Av dessa motsvarar årets lönerörelse drygt 13 mkr och semesterlöneskulden 2,9 mkr.

Förskolans ökade nettokostnader 2015 jämfört med året innan beror förutom årets lönerörelse på en ökning med 73 fler helårsplatser i barnomsorg för barn i åldern 1-5 år. Det totala behovet av barnomsorg för Ale-barn i åldern 1-5 år beräknades i budget till 1670 platser. Utfallet för 2015 landade på 1710 helårsplatser det vill säga 40 platser mer än budget.

Den stora utmaningen under året har varit att bedöma behovet av förskoleplatser. Efterfrågan på förskoleplatser har varit hög och en ny förskola i Nödinge har startats upp under 2015. Även några tillfälliga avdelningar under våren blev lösningen när trycket var som störst innan sommaren. De tillfälliga avdelningarna och uppstarten av en paviljongförskola har inneburit väsentligt dyrare förskoleplatser. Trots kommunens utbyggnad av antalet förskoleplatser klarade vi inte att ge alla tillkommande barn plats inom kommunens egna verksamheter utan har köpt fler platser hos de fria förskolorna och hos grannkommuner än beräknat.

Den stora satsningen som gjordes på grundskolan inför 2015 har inneburit en nettokostnadsökning på 21,8 mkr med en positiv avvikelse gentemot budget på 591 tkr.

Gymnasiet har ett positivt resultat i bokslutet på 1,7 mkr och nettokostnaden är 4 mkr lägre än föregående år. De nationella programmen är nu helt utvecklade.

Ale matservices underskott 2014 kunde under 2015 vändas till ett överskott på 850 tkr som i bokslutsarbetet fördelades tillbaka till de köpande enheterna inom både vår egen sektor och sektor ATO.

3.4 Lönekostnader/årsarbetare

Belopp, Tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse 2015	Bokslut 2014	Budget 2014	Avvikelse 2014
Lönekostnad exkl arvode	347 840	335 504	-12 336	318 200	314 671	-3 529
Arbetad tid (åa) per 31 dec	960,6	970,0	9,4	934,0	920,0	-14,0

Lönekostnaderna 2015 för sektorn uppgick till 347,8 mkr vilket är 29,6 mkr mer än 2014. Årets lönerörelse motsvarar ca 10 mkr av ökningen och förändringen av semesterlöneskulden 2,9 mkr. Utöver detta ökade lönekostnaderna inom förskolan med cirka 7,2 mkr, grundskolan med ca 8 mkr och de internfinansierade verksamheterna med cirka 0,8 mkr.

Utfallsiffran för året i arbetad tid är högst osäker då nytt personalredovisningssystem införts och det är osäkert hur kvalitetssäkrad den är. Utfall borde ligga på en högre siffra än budgeterat och 19 mkr i lönekostnad motsvarar mer än 26 årsarbetare.

3.5 Investeringar

Investeringar. Belopp, Tkr	Bokslut 2015	Budget 2015	Avvikelse
Reinvest skolor/förskolor	6 489,4	5 000,0	-1 489,4
Invent ny/omb skola/fskl	2 641,8	7 792,0	5 150,2
Totalt:	9 131,2	12 792,0	3 660,8

Utbildningsnämndens reinvesteringsbehov har under 2015 överstigit tilldelad budget med cirka 1,5 mkr. Den huvudsakliga anledningen ligger i att nya förskoleavdelningar har skapats under året för att täcka det ökade behovet av barnomsorg vilket medfört ett större investeringsbehov än planerat.

Utbildningsnämndens andra investeringsanslag som används för inventarier vid nybyggnation eller större ombyggnationer har däremot använt betydligt mindre investeringsmedel än förväntat. Utbildningsnämnden fick 2014 års investeringsmedel överförda då upprustningen av Nödingeskolan och Kyrkbyskolan inte var färdigställd fullt ut. Utifrån utfallet så var överföringen överflödigt för denna investeringspost. De överförda investeringsmedlen har dock kommit till nytta då de balanserar upp tidigare nämnda underskott på nämndens reinvesteringsanslag och med lite distans så hade det förmodligen varit bättre att bokföra inventarierna för de nya förskoleavdelningarna mot investeringsanslaget för ny/ombyggnad.

3.6 Analys och förslag för framtiden

Ale kommun är en kommun som expanderar och antalet invånare ökar i enlighet med tillväxtmålet. En stor utmaning för sektor utbildning finns i att bedöma utvecklingen av antalet barn och elever som tillkommer inom kommunens verksamheter. Även antalet elever inom modersmålsundervisningen växer kraftigt till följd av många nyanlända barn.

Sektorn ser ett behov av att utveckla verktyg för att kunna göra korrekta bedömningar och konsekvensanalyser av den ökade inflyttningen.

4 Personalanalys

4.1 Beskrivning av nuläget

4.1.1 Anställda

Antal anställda

	2015	2014
Antal tillsvidareanställda	970	905
-varav heltidsanställda	833	759
-varav deltidsanställda	137	146
Antalet tidsbegränsat anställda (månadsanställda vikarier)	106	108
Antal arbetade timmar (timanställda)	142 416	149 327
Antal årsarbetare	960,6	934
-månadsavlönade	888	856
-timavlönade	72,6	78

4.1.2 Sjukfrånvaro

Antal sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro i procent	2015	2014
Sjukfrånvaro enbart tillsvidareanställda	7,3	7,5
Korttidsfrånvaro 1-14 dagar (i relation till ordinarie arbetstid)	2,1	3,1
Sjukfrånvaro totalt samtliga anställda	7,2	6,6
Procentuell fördelning av sjukfrånvaron		
Dag 1-14	32	45
Dag 15-59	12	17
Dag 60 och över	59	38

4.1.3 Rekryteringar

	2015	2014
Antal kommuninterna rekryteringar på tillsvidareanställning	54	39
Antal externa rekryteringar på tillsvidareanställning	65	45
Antal personalavgångar tillsvidareanställda	76	109
-varav pensionsavgångar	20	28

4.2 Analys och förslag för framtiden

Antalet heltidsanställda har under 2015 ökat med 65 personer inom sektorn jämfört med 2014. Förskolan har utökats med 7 avdelningar som har nyrekryterat personal och skolan har rekryterat fler behöriga pedagoger som ersätter obehöriga elevassistenter och visstidsanställda lärare. Även elevhälsan och gymnasiet har utökats med personal främst som en följd av inflyttningen och flyktingsituationen under hösten.

Inför 2016 ser vi en fortsatt efterfrågan på förskoleplatser till följd av inflyttningen i kommunen, vilket leder till fortsatt rekrytering. Utmaningen som förskolan står inför är att hitta rätt kompetenser. Såväl förskolelärare som

barnskötare är mycket svårrekryterade för närvarande. Sektorn undersöker möjligheterna att anordna uppdragsutbildning för att kompetensutveckla våra redan anställda barnskötare till förskolelärare.

Sjukfrånvaron ligger kvar på en hög nivå. Vi kan se en minskning avseende korttidsfrånvaron till följd av en satsning på att aktivt arbeta med att minska den, men istället har antalet långtidssjukskrivna ökat. Sjukfrånvaron ligger högst inom förskolan på grund av hög arbetsbelastning, och i vissa fall dålig arbetsmiljö. Vår satsning på att få ner sjuktalen genom aktivt arbete fortsätter under 2016.

5 Underskrift

Eva Lejdbrandt, sektorchef
Namnförtydligande